

Akademiets pris for 2016

Vi vil foreslå at Det Norske Akademis pris for 2016 tildeles

Merete Alfsen (f. 1950).

Merete Alfsen er en av våre aller fineste skjønnlitterære oversettere, i all hovedsak fra engelsk og amerikansk. Siden debuten i 1981 med Charlotte Perkins Gilman: *Kvinneland* og *Det gule tapetet* (*Herland/The Yellow Wallpaper*) er det blitt nærmere nitti oversatte bøker. I 2015 utkom tre oversettelser, Laline Paull: *Biene* (*The Bees*), Jennifer Clement: *En bønn for de bortførte* (*Prayers for the Stolen*) og James Salter: *Alt som er* (*All that is*). Sentralt i Merete Alfsens oversettergjerning står forfattere som Ali Smith, bl.a. *Jente møter gutt* (*Girl meets Boy*, 2009) og *Hotel verden* (*Hotel World*, 2004), Alice Hoffman, bl.a. *Elvekongen* (*The River King*, 2001) og *Blå dagbok* (*Blue Diary*, 2002), Amy Tan, bl.a. *Lykke og glede* (*The Joy Luck Club*, 1990) og Jane Austen (bl.a. *Stolthet og fordom* (*Pride and Prejudice*, 2003) og *Emma*, 1996).

I 2012 mottok Alfsen Kritikerprisen for A.S. Byatts *Barnas bok* (*The Children's Book*). I juryens begrunnelse het det bl.a. at Byatts roman «med sine 732 sider krever sin leser, men gir overflod tilbake. Også den norske teksten, ført i pennen av Merete Alfsen, er et overflødigshorn. Den bugner av betegnelser – på norsk! – på planter, farger, materialer, kunstgjenstander og klær, i en variasjon vi knapt visste eksisterte i språket vårt. (...) Teksten blåser liv i nyanser vi nesten hadde glemt fantes, og forfatterens kunnskaps glede og generøsitet har smittet over på oversettelsen.» – Merete Alfsen har også oversatt barne- og ungdomslitteratur, og er en av de ytterst få som har mottatt Bastianprisen – Norsk Oversetterforenings pris for fremragende skjønnlitterær oversettelse – i *begge* kategorier: i 2006 prisen for barne- og ungdomslitteratur for sin oversettelse av William Nicholsons *Vindsangeren* (*The Wind Singer*), i 1994 for Virginia Woolfs *Orlando*.

Virginia Woolf har en spesiell plass i Merete Alfsens liv som oversetter. Hun har oversatt en rekke av hennes romaner, så som *Jacobs rom* (*Jacob's Room*, 2008), *Flush* (1999), *Bølgene* (*The Waves*, 1998) og *Til fyret* (*To the Lighthouse*, 1995), men også Virginias Woolfs essays, så som *Et eget rom/Three guineas* (*A Room of One's Own/Three Guineas*, 2012). «Jeg anser det for en lykke for meg personlig at jeg har fått lov å gi norsk stemme til en forfatter som Virginia Woolf,» uttalte hun ved en anledning: «Føler at jeg kjenner henne som forfatter. At jeg langt inni magen forstår hennes kunstneriske prosjekt. Hva som driver henne. Dette ønsket om å ville skape ny form. Det forstår jeg. Det blir ikke bedre enn Virginia Woolf for meg.» Samtidig la Alfsen til, med

referanse til oversetterens privilegerte posisjon vis-à-vis forfatteren: «jeg må jo si at jeg også betrakter det som en lykke at jeg er forskånet for å treffe henne i levende live.» Alfsen har uttrykt en særegen glede ved oversetterens ensomme liv – gleden ved «det lykkelige møtet mellom tekst og oversetter. Notabene mellom tekst og oversetter, ikke mellom forfatter og oversetter.»

Merete Alfsen skriver et smidig og moderne riksmål, og vil utvilsomt være en meget verdig vinner av Akademiets pris.

Oslo, 16.august 2016

Per Qvale

Hilde Sejersted

Rune Slagstad